

Information i årsredovisningar från och med bokslutsdag 2021-04-30 för mindre företag med anledning av spridningen av corona – vägledning från Srf Redovisningsgrupp

Srf Redovisningsgrupp lämnar härmed följande vägledning med anledning av frågor avseende årsredovisningar i mindre företag med bokslutsdag 2021-04-30 och senare kopplat till effekter av spridningen av corona. Gruppen har tidigare lämnat vägledningar med information i årsredovisningar med bokslutsdag 2019-12-31 och 2020-04-30. Dessa vägledningar har vi nu tagit bort från webben, men resonemangen i denna vägledning kan användas även vid årsredovisningar som upprättas per tidigare bokslutsdag.

Inledning

Coronapandemin påverkar företag i olika omfattning varför varje enskilt företag måste göra en bedömning av hur påverkan ska uttryckas i årsredovisningen. För många företag blir däremot informationen likartad. Vi har nedan sammanställt en vägledning som kan användas som utgångspunkt för vilken information som kan lämnas avseende corona i årsredovisningar med bokslutsdag från och med 2021-04-30 (i förekommande fall även tillämplig på tidigare bokslutsdatum).

Tänk på att förutsättningarna kan vara specifika för just det företag som du upprättar årsredovisning för. Du ska också utgå från vad som är väsentlig information för just det aktuella företaget. Har företaget t.ex. 25 anställda, men bara en har varit korttidspermitterad är det troligen inte väsentligt.

Informationens placering i årsredovisningen

Ibland kan det vara svårt att sortera om information hör hemma i förvaltningsberättelsen, i not eller både och. Utgångspunkten är enkel. Har den påverkande händelsen inträffat under räkenskapsåret ska den finnas i förvaltningsberättelsen under rubriken Väsentliga händelser under räkenskapsåret, har den inträffat efter räkenskapsåret ska den finnas i not. Som exempel kan tas ett företag med bokslut sista april 2021 som före bokslutsdagen sökt om korttidspermittering för perioden december 2020 - juni 2021 och efter bokslutsdagen sökt om omställningsstöd för maj 2021. Företaget anger i förvaltningsberättelsen att de har sökt korttidsstöd och i noten om väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut att de sökt om omställningsstöd.

Företaget har dessutom att förhålla sig till kravet att i förvaltningsberättelsen skriva om speciella omständigheter som i särskild grad berör företaget. Här bör mer allmänna skrivningar hamna.

Tänk på att man har vetat olika mycket om virusets påverkan och vilka restriktioner som gällt vid olika bokslutsdagar. Det gör att sorteringen av informationen mellan förvaltningsberättelse och not kan bli olika beroende på vilken bokslutsdag företaget har.

Kravet att i förvaltningsberättelsen under rubriken Allmänt om verksamheten skriva om speciella omständigheter som i särskild grad berör företaget

De allra flesta företag kan antas påverkas av coronaviruset. I förvaltningsberättelsen under rubriken Allmänt om verksamheten finns ett krav att skriva om speciella omständigheter som i särskild grad berör utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat. Vår bedömning är att de flesta företag kan göra en relativt generell skrivning. Detta då det inte finns något krav på att kvantifiera effekten. Följande skrivning kan vara vägledande:

”Spridningen av coronaviruset har påverkat utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat negativt (i undantagsfall positivt). Företaget har i betydande omfattning tagit del av de statliga stöd som delats ut med anledning av coronapandemin.”

Om en eller flera enskilda åtgärder eller händelser är väsentliga bör de kommenteras under rubriken Väsentliga händelser under räkenskapsåret. Om så sker kan den föreslagna skrivningen ovan avslutas med följande text:

”För mer specifik information hur företaget har påverkats och vilka åtgärder som vidtagits hänvisas till rubriken Väsentliga händelser under året samt noten avseende väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.”

En speciell omständighet som i särskild grad med stor sannolikhet berör företag med många anställda är den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter. För de företag som bedömer att nedsättningen har påverkat ställning och resultat på ett sätt som är betydande kan följande skrivning vara vägledande:

”Företaget har fått betydande stöd med anledning av den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter.”

I de fall företaget inte har påverkats av spridningen behöver företaget inte lämna någon information. Det kan däremot uppfattas som ett mervärde att lämna information att företaget inte påverkats. I sådana fall kan följande skrivning vara vägledande:

”Spridningen av coronaviruset har inte påverkat utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat.”

Kravet att i förvaltningsberättelsen skriva om väsentliga händelser under året

Vad som ska skrivas i förvaltningsberättelsen påverkas av hur väsentligt det är för företaget. Det finns däremot inget krav på att kvantifiera effekterna av händelserna. Det framgår av resultat- och balansräkningen hur påverkat företaget har blivit. Följande händelser är exempel på sådant som med anledning av coronapandemin kan behöva nämnas i förvaltningsberättelsen (fler händelser kan finnas).

- Företaget har under räkenskapsåret tappat betydande andel av försäljningen
- Företaget har under perioden xx – yy ansökt om stöd för korttidsarbete i betydande omfattning
- Företaget har beviljats (fått avslag) på sökt stöd för korttidsarbete.
- Företaget har genomfört utbildningar för personalen i syfte att kunna möta nya kompetenskrav. För detta har stöd för kompetensutveckling sökts.
- Företaget har tvingats säga upp betydande andel av personalen
- Företaget har under räkenskapsåret tvingats avveckla (angiven verksamhetsgren)
- Företaget har inte kunnat få leveranser från sina leverantörer i tillräcklig omfattning
- Företagets kunder har i betydande omfattning fått problem med betalningsförmågan
- Priserna på företagets marknad har påverkats på ett negativt (positivt) sätt i betydande omfattning

För de företag som har berörts av någon av ovanstående, eller annan, väsentlig händelse med anledning av coronapandemin kan följande skrivning vara vägledande:

”Företaget har under räkenskapsåret påverkats av coronaviruset på följande sätt:

- Se punktlista ovan (alternativt andra åtgärder/händelser)”

Har företaget sökt om stöd men beslutande myndighet har avslagit stödet och krävt återbetalning innan årsredovisningen avges är kravet på rimlig säkerhet inte uppfyllt och stödet kan inte intäktsredovisas i bokslutet. Det gäller även om företaget har för avsikt att överklaga beslutet. Följande skrivning kan vara vägledande:

"Företaget har sökt om stöd för korttidsarbete (och omställningsstöd). Beslutande myndighet har avslagit stödet och stödet har därmed inte intäktsredovisats. Beslutet har överklagats."

Har företaget överklagat och förvaltningsdomstolen har kommit med beslut som gett företaget rätt i sak är däremot kravet på rimlig säkerhet uppfyllt.

Styrelsen har också att bedöma om det råder omständigheter som gör att företaget inte längre förutsätts fortsätta sin verksamhet. För detta ändamål bör styrelsen göra och dokumentera en analys av hur företaget kommer att komma ur coronakrisen ekonomiskt. Är du auktoriserad redovisningskonsult i Srf konsulterna har du tillgång till Srf konsulternas simuleringsverktyg "Ekonomiskt stresstest".

Har styrelsen före balansdagen kommit fram till att det är sannolikt att företaget kommer träda i likvidation (konkurs) ska förvaltningsberättelsen kompletteras med den informationen. I ett sådant läge kan följande text vara vägledande:

"Styrelsen bedömer att det, med anledning av effekterna av spridningen av corona, kan bli aktuellt att försätta företaget i likvidation (konkurs). Detta kan däremot komma ändras om ytterligare stödåtgärder vidtas samt om utfallet av vidtagna åtgärder blir mer gynnsamt än vad som nu med försiktighet kalkylerats."

Flerårsöversikten

Om K2 tillämpas och nettoomsättningen förändrats med mer än 30 % mellan åren ska företaget kommentera detta i direkt anslutning till flerårsöversikten. Även om K3 tillämpas bör förändringar i nettoomsättningen kommenteras i anslutning till flerårsöversikten. Beror förändringen av nettoomsättningen på corona kan följande generella skrivning vara vägledande:

”Nettoomsättningen har minskat med X % jämfört med föregående år. Minskningen beror på ett stort tapp i försäljningen på grund av ändrat beteende hos kunder (och/eller regleringar som påverkat möjligheten att driva verksamheten) med anledning av coronapandemin.”

Kravet att i not skriva om väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Det är svårt att lämna ett generellt förslag om vad som ska skrivas avseende corona och händelser efter balansdagen. Det är helt enkelt olika från företag till företag. De händelser som kan vara aktuella att uttrycka i not är samma som angivits i punktlistan avseende kravet att i förvaltningsberättelsen skriva om väsentliga händelser under räkenskapsåret.

För de företag som har tvingats vidta åtgärder och söka stöd, alternativt inser att det inom kort tid kommer att uppstå behov av åtgärder, ska den ekonomiska effekten uppskattas och uttryckas. Följande skrivning kan vara vägledande för dessa företag:

”Spridningen av coronaviruset har efter balansdagen haft en negativ (i undantagsfall positiv) påverkan på företagets verksamhet. Företaget har efter räkenskapsårets utgång drabbats av pandemin på följande sätt:

- Se punktlista ovan

De åtgärder som vidtagits gör att företaget hittills klarat krisen och inte ser något behov av ytterligare åtgärder. Vi bedömer också att de stöd som preliminärt erhållits kommer att fastställas.”

I de fall företaget efter balansdagen bedömer att de är i behov av fortsatta stödåtgärder i väsentlig omfattning kan istället följande skrivning vara vägledande:

” Spridningen av coronaviruset har efter balansdagen haft en negativ (i undantagsfall positiv) påverkan på företagets verksamhet. Företaget har efter räkenskapsårets utgång drabbats av pandemin på följande sätt:

- Se punktlista ovan

De åtgärder som vidtagits gör att företaget hittills klarat krisen. Företaget är däremot i behov av fortsatta stödåtgärder eller att det sker en snabb vändning på marknaden för att med säkerhet kunna bedöma att krisen är över.”

Hur enskilda företag kommer att påverkas framöver är i många fall svårt att överblicka. Det beror bl.a. på hur viruset utvecklas, hur vaccinationsmöjligheterna ser ut, hur restriktionerna förändras, hur olika länder förhåller sig till virusutvecklingen och vilka åtgärder som den svenska regeringen vidtar. Det kan också vara oklart om ansökta stöd kommer att fastställas slutligt eller om företaget kan bli återbetalningsskyldigt till någon del.

Trots svårigheten att göra bedömningar om påverkan ska skrivningarna om coronavirusets påverkan i noten kompletteras med uppskattningar om de ekonomiska effekterna av händelserna.

Det ska vara uppskattningar som företaget kan bedöma på ett rimligt sätt och som är relevanta i det enskilda fallet. Följande punkter är exempel på vad som kan uttryckas:

- Företaget förväntas få x % lägre omsättning på årsbasis jämfört med budget eller föregående år
- Företaget uppskattar att de tappat x % i omsättning med anledning av spridningen av corona under året efter räkenskapsåret fram till avgivande av årsredovisningen
- Företaget bedömer att de tappar x % i rörelseresultat med anledning av spridningen av corona
- Företaget uppskattar att kassalikviditeten kommer att minska med x %
- Företaget uppskattar att soliditeten kommer att sjunka till x % med anledning av spridningen av corona.

Styrelsen har också att bedöma om det råder omständigheter som gör att företaget inte längre förutsätts fortsätta sin verksamhet. För detta ändamål bör styrelsen göra och dokumentera en analys av hur företaget kommer att komma ur coronakrisen ekonomiskt. Är du auktoriserad redovisningskonsult i Srf konsulterna har du tillgång till Srf konsulternas simuleringsverktyg ”Ekonomiskt stresstest”.

Kommer styrelsen efter balansdagen fram till att det är sannolikt att företaget kommer träda i likvidation (konkurs) ska notupplysningen kompletteras med den informationen. I ett sådant läge kan följande text vara vägledande:

”Styrelsen bedömer att det, med anledning av effekterna av spridningen av corona, kan bli aktuellt att försätta företaget i likvidation (konkurs). Detta kan däremot komma ändras om ytterligare stödåtgärder vidtas samt om utfallet av vidtagna åtgärder blir mer gynnsamt än vad som nu med försiktighet kalkylerats.”

På grund av osäkerheten kring framtida politiska beslut och människors och företags beteende är det (mycket) svårt att kvantifiera virusspridningens framtida påverkan på verksamheten.”

Redovisningsprinciper

Kraven att i årsredovisningen beskriva tillämpade redovisningsprinciper skiljer sig väsentligt åt beroende på vilket redovisningsregelverk företaget tillämpar. I K3 framgår det att man ska beskriva hur man tillämpat exempelvis en viss värderingsregel, i K2 räcker det att man anger att man tillämpar BFNAR 2016:10, så länge det inte finns alternativa värderingsregler i K2.

Om företaget valt att tillämpa Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2020:1 Vissa redovisningsfrågor med anledning av coronaviruset ska det framgå av redovisningsprinciperna.

Värdering av enskilda tillgångar

I ett separat dokument lämnar Srf Redovisningsgrupp [vägledning avseende värderingsfrågor för enskilda tillgångar](#) i årsredovisningar med anledning av spridningen av corona.